

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

СХВАЛЕНО

Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 3 від «25» серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ СОІППО № 83-ОД

від «24» серпня 2025 року

Ректор Ю. НІКІТІН

ПРОГРАМА
фахового іспиту з психології та педагогіки
для вступу на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
за спеціальністю С4 Психологія
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини
освітньо-професійна програма «Практична психологія»

Розглянуто на засіданні кафедри психології

Протокол № 13 від 21 квітня 2025 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Згідно Правил прийому до Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, абітурієнти під час вступу для здобуття другого (магістерського) рівня за спеціальністю С4 Психологія проходять фаховий іспит з психології та педагогіки. Програма фахового іспиту з психології та педагогіки розроблена відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Програми предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування» (№ 426 від 01.04.2024 р.).

Метою фахового іспиту є визначення рівня базових знань, умінь і навичок абітурієнтів з психології та педагогіки, необхідних для навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Програма фахового іспиту має комплексний характер та спрямована на перевірку рівня фундаментальних і фахових психолого-педагогічних компетентностей, готовності та здатності абітурієнтів до вирішення навчально-професійних завдань і науково-дослідних завдань.

Також абітурієнт має показати загально-філософську культуру мислення, вміння застосовувати теоретичні знання та власний досвід під час аналізу, узагальнення й оцінки соціокультурних, політико-економічних, психологічних, духовно-особистісних явищ буття людини і суспільства; повинен вміти презентувати власне розуміння базових наукових й світоглядних понять, спираючись на знання їх класичних та сучасних формулювань; навички самостійного збагачення свого інтелектуального й творчого потенціалу, застосовуючи філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи пізнання.

Програма складається з:

- пояснювальної записки;
- змісту програми;
- критеріїв оцінювання.

Програма фахового іспиту складається із двох розділів «Психологія» та «Педагогіка».

Розділ «Психологія» містить три підрозділи: загальна психологія; соціальна психологія; вікова психологія.

Розділ «Педагогіка» містить два підрозділи: основи педагогіки; прикладні педагогічні засади освіти, навчання та виховання особистості.

З кожного розділу до програми іспиту складено тестові завдання закритого типу (на вибір правильної відповіді із запропонованих). Фаховий вступний іспит проводиться в тестовій формі та містить 40 тестових завдань. До кожного завдання пропонується три варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Правильна відповідь на кожне тестове завдання оцінюється в 5 балів. Завдання вважається виконаним правильно, якщо вибраний правильний варіант відповіді. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

Тривалість проведення: 120 хвилин.

Оцінювання: за 200 бальною шкалою.

РОЗДІЛ «ПСИХОЛОГІЯ»

Загальна психологія

Загальні уявлення про психологію як науку. Визначення сутності понять «психологія», «психіка»; об'єкт і предмет психології; психічні явища як предмет психології. Основні галузі психології (загальні та спеціальні; фундаментальні та прикладні). Структура і завдання сучасної психології. Психіка як форма відображення. Характеристика свідомості (структура свідомості та її основні психологічні характеристики). Самосвідомість особистості. Загальне уявлення про несвідоме. Місце психології в системі наук. Принципи психології.

Етапи становлення психології як науки. Психологія як наука про безпосередній досвід В. Вудта, закони пам'яті Г. Еббінгауза, психоаналітична теорія З. Фрейда, індивідуальна психологія А. Адлера, аналітична психологія К.-Г. Юнга, неопрейдизм (Е. Фром, Е. Еріксон), класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та неопрейдизм (А. Бандура), гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом), генетична психологія Ж. Піаже, когнітивна психологія, екзистенційна психологія.

Методи психології, їх класифікація. Метод спостереження, його види, переваги та недоліки. Експеримент, його види та основні етапи проведення. Метод тестів: види тестів (проективні, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування). Методи опитування (анкетування, інтерв'ю, бесіда). Анкетування, види питань, методичні вимоги до композиції анкет та формулювання питань. Експертне опитування. Соціометрія. Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.

Пізнавальні процеси особистості. Визначення, загальні властивості, класифікація відчуттів. Визначення, характерні особливості, класифікація та види сприйняття. Поняття про увагу та її функції, види уваги (мимовільна, довільна, післядовільна), властивості уваги (спрямованість, зосередженість, стійкість, тривалість, концентрація, інтенсивність, обсяг). Загальне поняття про пам'ять, види пам'яті та їх особливості, основні процеси пам'яті. Поняття про мислення, основні форми мислення (поняття, судження, умовивід), види мислення, індивідуальні особливості мислення. Поняття про уяву, характеристика основних видів уяви.

Емоційно-вольові процеси особистості. Поняття про емоції, основні функції емоцій, види емоцій та їх характеристика, форми переживання емоцій (афекти, настрій, стрес). Поняття про почуття, різновиди почуттів та їх особливості. Поняття про волю, структура вольового акту, основні ознаки волі, вольові якості особистості.

Індивідуально-психологічні особливості особистості. Поняття про темперамент, психологічна характеристика та властивості типів темпераменту (холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік). Поняття про характер, структура характеру, провідні риси характеру (емоційно-вольові, когнітивно-пізнавальні (інтелектуальні), морально-ціннісні, мотиваційні). Загальне уявлення про здібності та задатки; види та рівні розвитку здібностей; характеристика понять «здібності», «обдарованість», «талант», «геніальність».

Рекомендована література:

1. Буняк Н. А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с. URL: <https://www.google.com/search?q>
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] [3-тє вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 1007 с. URL: <https://www.google.com/search?q>
3. Дуткевич Т. Загальна психологія: теоретичний курс. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 388 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/TSUL/0041000.pdf>
4. Загальна психологія / За загальною редакцією академіка С. Д. Максименка: підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2004. 704 с. URL: <https://www.google.com/search?q>
5. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра К, 2020. 564 с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf>
6. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 416 с. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/partiko-zag-psih.pdf>
7. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. та ін. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2005. 464 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/200154/>
8. Столяренко О. Б. Психологія особистості: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 280 с. URL: <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>

Вікова психологія

Загальні питання вікової психології. Визначення, предмет і завдання вікової психології. Сутність понять «вік». Загальна характеристика криз розвитку, значення криз у психічному розвитку людини. Поняття «зони найближчого розвитку», «сензитивний період». Поняття умов та джерел психічного розвитку. Основні чинники та рушійні сили психічного розвитку. Закономірності психічного розвитку особистості. Поняття провідної діяльності; критерії періодизації вікового розвитку.

Характеристика вікових періодів. Періодизації вікового розвитку (періодизація психосексуального розвитку З. Фрейда, періодизація інтелектуального розвитку Ж. Піаже, періодизація розвитку моральної свідомості особистості Л. Колберга, психосоціальна періодизація розвитку Е. Еріксона, періодизація вікового розвитку Л. С. Виготського, періодизація вікового розвитку Д. Б. Ельконіна). Криза новонародження, період немовляти (до 1 року); характеристика кризи 1-го року; раннє дитинство (від 1 до 3-х років), характеристика кризи 3-х років; дошкільне дитинство (від 3х до 6(7) років), психологічна особливість гри, проблема психологічної готовності до шкільного навчання; молодший шкільний вік (від 7 до 11-12 років), характеристика кризи 7 років; підлітковий вік (11-12-14-15 років), характеристика підліткової кризи; старший шкільний вік: рання юність (16, 17 років); юність (від 17 до 20–23 років), кризи дорослішання; рання дорослість (20–40 років); кризи віку дорослості; зрілість (40- 60років); пізня зрілість (після 60 р).

Рекомендована література:

1. Білоус О. В. Вікова психологія: Навчальний посібник. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2015. 108 с. URL: https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6025/1/%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%20%D0%9E.%D0%92.%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_2015.pdf
2. Булах І. С. Психологія особистісного зростання підлітків: реалії та перспективи: монографія. Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 340 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/35277/Bulakh%20Iryna%20Serhiivna.pdf?sequence=1>
3. Горбатих В. В. Індивідуальні особливості самоставлення старшого дошкільника в структурі життєвих орієнтацій: дис... канд. психол. наук: спец. 19.00.07. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2019. 263 с. URL: http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/avtoreferat_gorbatih_1559377942.pdf
4. Дзюба Т. М., Коваленко О. Г. Психологія дорослості з основами геронтопсихології: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів; за ред. проф. В. Ф. Моргуна. Полтава, 2013. 172 с. URL: <https://docplayer.net/78287540-Psihologiya-doroslosti-z-osnovami-gerontopsihologiyi.html>
5. Павелків Р. В. Вікова психологія: підручник. Вид. 2-е, стер. К.: Кондор, 2015. 69 с. URL: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/vikova.pdf
6. Поліщук В. Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник. 4-те вид., стер. Суми: Університетська книга, 2019. 352 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29700/1/V_Polishchuk_WPP_IL.pdf
7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 376 с. URL: <https://ksp.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/68/2021/05/%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-3.pdf>
8. Токарева Н. М., Шамне А. В. Основи вікової психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 283 с. URL: https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/1757/1/%D0%92%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F.pdf

Соціальна психологія

Специфіка соціально-психологічного підходу до вивчення особистості.

Визначення понять «людина», «особа», «індивід», «суб'єкт», «особистість», «індивідуальність». Процес розвитку особистості, біологічні та соціальні чинники, зони психічного розвитку особистості. Визначення поняття «соціалізація», соціалізація особистості у різні вікові періоди. Соціально-психологічні особливості соціалізації представників різних вікових категорій; вікові кризи життя і процес соціалізації індивіда; асоціальні прояви особистості.

Соціальна психологія груп і міжгрупової взаємодії. Визначення та основні ознаки соціальної групи, класифікація груп за ознаками; визначення та класифікація великих соціальних груп за загальними ознаками; психологічна характеристика великих соціальних груп (класи; етнічні групи) та психологічні особливості великих стихійних груп (маса; публіка; аудиторія; натовп); визначення та сутнісні ознаки малої соціальної групи, класифікація малих соціальних груп за різними критеріями, основні різновиди структур малої соціальної групи.

Соціально-психологічна характеристика спілкування. Визначення поняття «спілкування»; загальна характеристика видів спілкування; визначення поняття «комунікація» та його специфіка, види та форми комунікації; сутність поняття «взаємодія» та її структура, види взаємодії (співробітництво та суперництво), компоненти взаємодії (просторові контакти; контакти зацікавленості; контакти обміну); визначення соціальної перцепції та її характеристики; механізми процесу міжособистісної перцепції (егоцентризм; атракція; ідентифікація; рефлексія; казуальна атрибуція; установка стереотипізація; емпатія та ін.).

Рекомендована література:

1. Ануфрієва Н. М., Зелинська Т. М., Туриніна О. Л. Соціальна психологія: навч. метод. комплекс Київ: МАУП, 2006. 200 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/soc_psihol.pdf
2. Етнопсихологія / укладачі: С. М. Ольховецький, В. С. Ольховецький. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2019. 155 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12258/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
3. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посіб. Харків: НФаУ. 2011. 132 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Psykholohiya-spilkuвання-Kaydalova-L.H.pdf
4. Курова А. В. Психологія спілкування: навч.-метод. посіб. для здоб. вищої освіти ф-ту психології, політології та соціології НУ «ОЮА». Одеса: Фенікс, 2020. 79 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Kurova-A.V.-Psykholohiya-spilkuвання.pdf
5. Москаленко В. В. Соціальна психологія: підручник. Видання 2-ге, виправл. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 688 с. URL: https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/sotcialna_psihologija-Moskalenko.pdf?id=eeaca583-dece-4a52-a543-d6527cb34b6e
6. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ: Талком, 2018. 580 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/724248/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%81%D0%BE%D1%86.%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
7. Соціальна психологія: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/14a82805-7b31-4866-8059-fc640a894488/content>

Соціальна психологія груп і міжгрупової взаємодії. Визначення та основні ознаки соціальної групи, класифікація груп за ознаками; визначення та класифікація великих соціальних груп за загальними ознаками; психологічна характеристика великих соціальних груп (класи; етнічні групи) та психологічні особливості великих стихійних груп (маса; публіка; аудиторія; натовп); визначення та сутнісні ознаки малої соціальної групи, класифікація малих соціальних груп за різними критеріями, основні різновиди структур малої соціальної групи.

Соціально-психологічна характеристика спілкування. Визначення поняття «спілкування»; загальна характеристика видів спілкування; визначення поняття «комунікація» та його специфіка, види та форми комунікації; сутність поняття «взаємодія» та її структура, види взаємодії (співробітництво та суперництво), компоненти взаємодії (просторові контакти; контакти зацікавленості; контакти обміну); визначення соціальної перцепції та її характеристики; механізми процесу міжособистісної перцепції (егоцентризм; атракція; ідентифікація; рефлексія; казуальна атрибуція; установка стереотипізація; емпатія та ін.).

Рекомендована література:

1. Ануфрієва Н. М., Зелинська Т. М., Туриніна О. Л. Соціальна психологія: навч. метод. комплекс Київ: МАУП, 2006. 200 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/soc_psihol.pdf
2. Етнопсихологія / укладачі: С. М. Ольховецький, В. С. Ольховецький. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2019. 155 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12258/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
3. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посіб. Харків: НФаУ. 2011. 132 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Psykholohiya-spilkuвання-Kaydalova-L.H.pdf
4. Курова А. В. Психологія спілкування: навч.-метод. посіб. для здоб. вищої освіти ф-ту психології, політології та соціології НУ «ОЮА». Одеса: Фенікс, 2020. 79 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Kurova-A.V.-Psykholohiya-spilkuвання.pdf
5. Москаленко В. В. Соціальна психологія: підручник. Видання 2-ге, виправл. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 688 с. URL: https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/sotcialna_psihologija-Moskalenko.pdf?id=eeaca583-dece-4a52-a543-d6527cb34b6e
6. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ: Талком, 2018. 580 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/724248/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%81%D0%BE%D1%86.%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
7. Соціальна психологія: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/14a82805-7b31-4866-8059-fc640a894488/content>

РОЗДІЛ «ПЕДАГОГІКА»

Основи педагогіки

Загальні засади педагогіки. Визначення поняття «педагогіка», об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки (освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток). Галузі педагогіки; роль спадковості в розвитку та формуванні особистості; середовище як умова розвитку та формування особистості; рушійні сили та закономірності розвитку особистості; акселерація та її особливості; діяльність, активність і спілкування особистості як умова ефективності її розвитку.

Історія та теорія педагогіки як науки. Педагогічна теорія Я.-А. Коменського. Проблеми розвитку особистості у педагогічній й спадщині Г. Сковороди. «Вільне виховання» у педагогічній системі М. Монтессорі. Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів. Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського. Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер). Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка. Виховний ідеал Г. Ващенка. Теорія вчинку В. Роменця.

Рекомендована література:

1. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л. В. Задорожна-Княгницька, І. Б. Тимофєєва. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf
2. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навчальний посібник для студентів ЗВО. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2111/1/np_istoria_pedagogiky.pdf
3. Історія педагогіки / За ред. проф. М. В. Левківського, докт.пед.наук О. А. Дубасенюк. Житомир: Житомирський державний педагогічний університет, 1999. 336 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18052/1/_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%BA%D0%B8_1999.pdf
4. Левківський М. В. Історія педагогіки: Навч.-метод. посібник. Вид. 4-те,. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2011. 190 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levkivskyi_Mykhailo/Istoriia_pedagogiky.pdf
5. Максимюк С. П. Педагогіка: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с. URL: https://4vpupo.org.ua/download/metod_prob1/pedagogika.pdf
6. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 2002. 528 с. URL: http://odnorobivka.edu.kh.ua/Files/downloads/Fitsula_M_M_-_Pedagogika_Alma-mater_-_2002.pdf

Прикладні педагогічні засади освіти, навчання та виховання особистості

Особливості виховання та його специфіка. Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу. Характеристика основних принципів процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту та основні напрями національного виховання. Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Концепція особистісно-орієнтованого виховання. Характеристика основних груп методів виховання. Форми організації процесу виховання. Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Учніське самоврядування, його види. Методи формування свідомості особистості та формування досвіду суспільної поведінки і діяльності, методи стимулювання поведінки та діяльності вихованців, методи контролю та аналізу ефективності виховного процесу; специфіка розумового виховання, морального виховання, трудового виховання, естетичного виховання, фізичного виховання, сімейного виховання.

Особливості процесу навчання та його специфіка. Сутність, зміст, двосторонній характер, функції (освітня, вихована, розвивальна), структурні елементи навчання. Поняття про базові принципи навчання та їх характеристики. Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття (знання, уміння, навички, компетентності). Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів. Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Методи навчання, їх характеристика та класифікація. Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Види навчання. Компетентнісний підхід у навчанні. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів. Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди. Поняття і види педагогічних технологій. Педагогіка партнерства: рівні та форми організації партнерської взаємодії.

Рекомендована література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 616 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>
2. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л. В. Задорожна-Княгницька, І. Б. Тимофєєва. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf
3. Зайченко І. В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. К., «Освіта України», «КНТ», 2008. 528 с. URL: https://kipt.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/Pedagogika_Zaychenko.pdf
4. Максименко В. П. Дидактика: курс лекцій: Навч. посіб. Хмельницький: ХмЦНП, 2013. 222 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33687761.pdf>
5. Максимюк С. П. Педагогіка: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с. URL: https://4vpupo.org.ua/download/metod_probl/pedagogika.pdf

6. Методи і прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів: Методичний посібник. Рівне: НМЦ ПТО, 2017. 53 с. URL: <https://nmc-pto.rv.ua/DOK/TG/TG2/Posibnyk-metody-aktyvizacii.pdf>

7. Омеляненко В. Л. Теорія і методика виховання / В. Л. Омеляненко, А. І. Кузьмінський. К.: Знання, 2008. 415 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/357-teorya-metodika-vihovannya-omelyanenko-vl.html>

8. Педагогіка. Практичний курс: підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/6255/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>

9. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/712758/1/Pedagogika_2018.pdf

10. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 2002. 528 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання відповідей на фаховому вступному випробування з психології та педагогіки для абітурієнтів, які вступають на другий (магістерський) рівень за спеціальністю С4 Психологія.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів:

– 180–200 балів (високий рівень) (більше 90% правильних відповідей) – виставляється за вибір правильної відповіді майже на всі тестові завдання, характеризує глибокі знання змісту предмета: уміння аналізувати, порівнювати, виділяти головне; відзначається системністю, послідовністю, логічністю знань, програмовий матеріал засвоєний на високому рівні;

– 150–175 балів (достатній рівень) (76–90% правильних відповідей) – виставляється за вибір правильної відповіді на більшість тестових завдань, характеризує повні знання змісту предмета: аргументоване знання матеріалу, але допускаються незначні неточності у розкритті змісту окремих тем програми;

– 125–145 балів (середній рівень) (60–75% правильних відповідей) – виставляється за вибір правильної відповіді на більшість питань (як правило першого рівня складності); характеризує поверхневе оволодіння матеріалом окремих питань навчальних курсів, абітурієнт плутає поняття, невпевнений у правильності відповіді, допускає неточності у теоретичних знаннях;

– 100–120 балів (низький рівень) (менше 50% правильних відповідей) – виставляється за вибір правильної відповіді лише на окремі питання програми; що характеризує поверхове оволодіння теоретичними знаннями, науковими фактами, визначеннями; відсутня здатність аналізувати; не вміє оцінювати психолого-педагогічні факти та явища.